

**ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДЕРЖБЮДЖЕТНІ, ГОСПДОГОВІРНІ ТЕМИ,
ЯКІ ВИКОНУВАЛИСЯ ЗА УЧАСТІ
Г.О. КЛИМЕНКО**

№	Наукова тематика	Рік виконання, номер держреєстрації
1	Підготовка та проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Основні шляхи збереження лучно-степових екосистем України», присвяченої 90-річчю «Михайлівської цілини» (відповідальний секретар конференції Г.О Клименко)	2018 р.
2	«Біолого-екологічні особливості вирощування <i>Ginkgo biloba</i> L., як органічної сировини, у фармацевтичних цілях шляхом створення плантацій в умовах Північно-східного Лісостепу України» (виконавець Клименко Г.О.)	2017-2020 рр.
3	Екологічні дослідження ХХІ ст.: проблематика та перспективи. Міжнародна конференція студентів та молодих вчених, (10 червня 2024 р.). (Організація наукових конференцій: член оргкомітету).	2024 р.

Проект №1. 20-22 червня 2018 р. на базі Сумського національного аграрного університету успішно проведена Міжнародної науково-практичної конференції «Основні шляхи збереження лучно-степових екосистем України», присвяченої 90-річчю «Михайлівської цілини». На ній було розглянуто актуальні питання щодо функціонування цієї природоохоронної установи та визначено перспективи її розвитку.

Проект №2. Метою дослідження є вирощування *Ginkgo biloba*, як органічної сировини, з використанням сидератів в умовах Північно-східного Лісостепу України. Зокрема, було поставлене завдання вивчити морфологічні особливості рослин *Ginkgo biloba* та їх життєвого стану в залежності від календарного віку сіянців, в якому вони висаджуються у відкритий ґрунт, та використаних сидератів. Життєвий стан саджанців оцінювали на основі алгоритму віталітетного аналізу, запропонованого проф. Злобіним Ю.А. Віталітет кожного саджанця оцінювали коефіцієнтом віталітету Q, значення якого знаходяться в інтервалі від 0 до 1,0. Залежно від значення Q саджанці поділяли на п'ять класів віталітету: 0 - 0,2 – «сс» (особини найнижчого

віталітету) 0,2 - 0,4 – «с» (низький віталітет) 0,4 - 0,6 – «b» (середній віталітет) 0,6 - 0,8 – «а» (високий віталітет) 0,8 - 1,0 – «аа» (особини найвищого віталітету).

Проект №3. 10 червня 2024 р. на базі Сумського національного аграрного університету успішно проведена Міжнародна конференція студентів та молодих вчених «Екологічні дослідження XXI ст.: проблематика та перспективи». Секції конференції: 1. Сучасні проблеми науки про рослинність. 2. Сучасні наукові проблеми та досягнення популяційної екології рослин. 3. Актуальні питання фітосозології та формування екомережі. 4. Екологічна освіта та виховання. 5. Сучасні засоби захисту довкілля та забезпечення збалансованого природокористування. 6. Актуальні питання розвитку екотуризму. 7. Сучасні аспекти ведення лісового та мисливського господарств.

ГДТ:

№	Назва наукового проекту	Рік виконання, номер держреєстрації
1	«Розробка проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення» (виконавець Климченко Г.О.)	2016-2019 рр.; 0117U006759, 0118U100264, 0119U103488
2		
3		
4		
5	«Розробка проекту організації території регіонального ландшафтного парку «Сеймський»» (виконавець Климченко Г.О.)	2017 р. ; 0117U006760
6	«Екологізація та оптимізація вирощування сільськогосподарських рослин в умовах фермерського господарства "ХУХРЯНСЬКЕ" Сумської області, Охтирського району» (виконавець Климченко Г.О.)	2024 р.
7	«Екологізація та оптимізація вирощування сільськогосподарських рослин в умовах фермерського господарства "КРИВОЗУБ СВІТЛАНИ ІВАНІВНИ" Сумської області, Роменського району» (виконавець Климченко Г.О.)	2025 р.

Проекти № 1-4. У період 2016-2019 рр. на замовлення Департаменту екології та охорони природних ресурсів Сумської обласної державної адміністрації розроблено проекти створення у Сумській області нових територій та

об'єктів природно-заповідного фонду у кількості 61 шт. У проектах, зокрема, представлено:

- 1) Вступ та узагальнений паспорт;
- 2) Лист-клопотання щодо необхідності створення заповідного об'єкта;
- 3) Лист-схвалення клопотання;
- 4) Наукову характеристику природних комплексів, території, перспективної для заповідання та обґрунтування доцільності та необхідності її оголошення територією (об'єктом) природно-заповідного фонду;
- 5) Матеріали погодження з землевласниками, землекористувачами, органами місцевого самоврядування, органами виконавчої влади (залежно від підпорядкування земельних ділянок);
- 6) Висновки та експлікацію земель відділу (управління) держгеокадастру відповідного адміністративного району;
- 7) Картографічний матеріал з вказаним положенням об'єкта природно-заповідного фонду, який є погодженим з відділом (управлінням) держгеокадастру в районі, землевласником чи землекористувачем, відповідним органом місцевого самоврядування, органом виконавчої влади (згідно законодавства);
- 8) Висновки із проектом режиму охорони та використання проектованої території (об'єкта) природно-заповідного фонду.

Проект №5. За результатами виконання теми «Розробка проекту організації території регіонального ландшафтного парку «Сеймський»» підготовлено документ, текстова частина якого становить 444 стор. друкованого тексту та близько 200 сторінок додатків. Основна частина розробленого «Проекту...» включає вісім розділів.

У **РОЗДІЛІ 1** надано загальні відомості про регіональний ландшафтний парк «Сеймський».

Висвітлене місце його знаходження історія створення. Показано, що на теперішній час регіональний ландшафтний парк «Сеймський» (далі РЛП «Сеймський») це найбільша за розміром природно-заповідна територія Сумщини. Більша частина його площі припадає на Путивльський район

(36210,6 га). Далі на захід 30865,4 га території РЛП знаходиться у Конотопському районі – до кордону з Чернігівською областю. Частина території парку (24 664,6 га) належить до Кролевецького, і 7117,3 га – до Буринського районів.

Охарактеризовано особливості організації та використання території РЛП в минулому.

Детально висвітлено обсяги та характер виконаних проектних та вишукувальних робіт. Зокрема, виконавцями теми було опрацьовано 381 джерело інформації, у тому числі «Проекти організації...» Деснянсько-Старогутського НПП, Гетьманського НПП, їхні Літописи природи, проаналізовано матеріали лісовпорядкувань. Вивчений різноманітний картографічний матеріал, що стосується території РЛП «Сеймський», уся наявна документація періоду 1994 – 2017 рр. щодо створення та функціонування РЛП.

При проведенні проектно-вишукувальних робіт були використані затверджені методики та нормативна база з проведення ландшафтного аналізу, лісовпорядкування, методичні рекомендації щодо складу та змісту Проекту організації території, охорони відтворення та рекреаційного використання природних комплексів і об'єктів РЛП.

У **РОЗДІЛІ 2** надана інформація про стан довкілля регіонального ландшафтного парку «Сеймський».

Охарактеризовано його геоморфологію, геологію, клімат погоду, гідрографію, ґрунти, флору, рослинність та тваринний світ, а також ландшафтне різноманіття (висвітлена колишня та сучасна ландшафтна структура).

У цьому розділі представлено огляд історії основних результатів наукових досліджень, обґрунтована необхідності організації розгорнутих наукових досліджень на теренах РЛП «Сеймський» та на прилеглих територіях, висвітлено стан та перспективи вивчення біорізноманіття, ландшафтів та організації моніторингових досліджень.

У **РОЗДІЛІ 3** висвітлена соціально-економічна та культурна інформація про регіональний ландшафтний парк «Сеймський» та регіон його

розташування. Наведено деякі історичні аспекти заселення, господарського освоєння території та формування культурно-етнографічних особливостей, відомості про сучасні населені пункти, про склад населення та його зайнятість, представлено пропозиції щодо підвищення рівня зайнятості населення, створення робочих місць, розв'язання інших соціальних проблем.

Охарактеризовано сучасний стан промисловості в регіоні, особливості негативного впливу промисловості на довкілля, представлено пропозиції щодо подальшого розвитку промисловості, зменшення її негативного впливу на довкілля.

Надана інформація про сучасний стан сільського господарства в регіоні, про особливості негативного впливу сільського господарства на

довкілля, висунуто пропозиції щодо подальшого його розвитку та зменшення негативного впливу на довкілля.

Проведено аналіз лісогосподарської діяльності у минулі роки, розглянуто використання недревних рослинних ресурсів лісу та підходи до збереження корінних лісових природних комплексів.

Охарактеризовано стан та перспективи розвитку транспорту, системи зв'язку, шляхів сполучення, системи обслуговування транспорту.

Вивчено стан системи охорони здоров'я та перспективи її розвитку. Охарактеризовано існуючу систему закладів культури та визначено перспективи їхнього розвитку.

Розглянуто організацію рибного та мисливського господарства, видовий склад та чисельність мисливських видів тварин, стан та перспективи розвитку мисливського господарства.

У **РОЗДІЛІ 4** надана інформація про рекреацію та туризм в регіональному ландшафтному парку «Сеймський».

Розглянуто рекреаційні ресурси регіону, визначено стан та перспективи використання рекреаційних ресурсів, розвитку туристичної інфраструктури, охарактеризовано напрямки рекреаційного благоустрою території, запропоноване створення екологічних стежок, облаштування місць короткочасного відпочинку для населення і відвідувачів РЛП.

Визначено підходи до оцінки рекреаційних ресурсів, рекреаційного навантаження і ємності РЛП «Сеймський», забезпечення безпеки відвідувачів РЛП та забезпечення відвідувачів інформацією, залучення організацій та місцевого населення до рекреаційної діяльності на території РЛП.

Оцінено стан та перспективи розвитку системи побутового обслуговування, громадського харчування, розвитку народних промислів, поліпшення кадрового та наукового забезпечення рекреаційної діяльності.

У **РОЗДІЛІ 5** окреслено пріоритети і проблеми функціонування РЛП «Сеймський».

Визначено найважливіші цінності парку та пріоритети щодо їх збереження, проведено визначення та оцінку проблем, що вимагають втручання і вивчення, а також оцінку системи управління цією установою.

У **РОЗДІЛІ 6** представлено стратегію розвитку парку на десять років.

Визначено стратегічні завдання з розвитку парку на десять років, а також представлена схема функціонального зонування парку і визначено режими кожної із зон.

У **РОЗДІЛІ 7** надано п'ятирічний план заходів у діяльності РЛП «Сеймський».

Охарактеризована структура запланованих заходів та представлений їхній план у табличній формі.

У **РОЗДІЛІ 8** висвітлено засоби та ресурси забезпечення ефективного функціонування РЛП «Сеймський».

Надана інформація про систему управління РЛП «Сеймський», його організаційну структуру та штат, необхідне обладнання та підходи до розвитку інфраструктуру. Визначено систему моніторингу за діяльністю установи, оцінки її роботи та звітності.

Проект № 6. У ході виконання проєкту проведено аналіз агроекологічних умов господарства та стану ґрунтів, досліджено морфометричні показники кукурудзи та ріпаку. Виконано геоботанічні описи прилеглих фітоценозів, що дало можливість оцінити взаємодію агроєкосистем із природними угрупованнями.

Розроблено рекомендації щодо екологізації сівозмін, раціонального застосування добрив і засобів захисту рослин. Отримані результати сприятимуть підвищенню продуктивності культур та забезпеченню сталого розвитку господарства.

Проект № 7. У межах реалізації проєкту було здійснено оцінку природних та агротехнологічних умов господарства, вивчено родючість ґрунтів та стан посівів основних культур. Проведено обстеження прилеглих біоценозів, що дало змогу визначити їхній вплив на формування агроєкосистем.

Розроблено науково обґрунтовані поради щодо удосконалення

сівозмін, оптимізації внесення добрив та екологічно безпечного захисту рослин. Запропоновані заходи спрямовані на підвищення урожайності та одночасне збереження довкілля.